

De computer is down, D66 ook

Amsterdam maakte een ruk naar links, had last van computerstoringen en noteerde de laagste opkomst van alle gemeenten.

Monique Snoeijen en Herman Staal

DE DOORGAANS BEHEERSTE PvdA-lijsttrekker Van der Aa springt in de lucht bij het horen van de uitslag. 's Middags had hij nog „een buikpijn-gevoel”, nu is hij blij en opgelucht. Zijn partij heeft een zetel gewonnen en de vvd is op afstand gebleven. Het is de PvdA die alle touwtjes voor een nieuw college stevig in handen heeft. Een voortzetting van de paarse coalitie in Amsterdam is het meest waarschijnlijk, maar daar wil hij nog niet aan. „We gaan op inhoud onderhandelen”, zegt hij breed grijnzend. Het waren zijn eerste verkiezingen als lijsttrekker.

Amsterdam heeft een ruk naar links gemaakt. Ondanks de winst van de vvd van 8 naar 9 zetels en een fors verlies van D66 (van 8 naar 4). De PvdA versterkt haar positie, en gaat van 14 naar 15 zetels. GroenLinks gaat van 6 naar 7. De sp haalde de verwachte winst binnen: van 1 naar 3. Meest verrassend aan de linkerzijde was de grote winst van Amsterdam Anders/De Groenen van Roel van Duijn. Deze partij gaat ook van 1 naar 3 zetels. Van der Aa: „De ruk naar links zal het draagvlak voor links vergroten.” De cd werd weggevaagd en verloor alle vier zetels.

Het is ver na middernacht als in de Boekmanzaal van het Amsterdamse stadhuis de uitslagen binnenkomen. De computer is de hele avond 'down'. Daardoor kunnen de met de hand getelde stemmen van de ruim vierhonderd stembureaus niet worden ingevoerd en verwerkt. Volgens burgemeester Patijn die zich 'doodongelukkig' voelt, zit de verantwoordelijke man voor de storing in de sauna. „Ik hoop dat we de uitslag nog voor de Kamerverkiezingen binnen hebben”, zegt hij cynisch. Bij gebrek aan politiek nieuws vraagt de zaal zich intussen af hoeveel kiezers een stem hebben uitgebracht op het vorige week overleden raadslid A. Grewel en waarom D66-lijsttrekker Van

der Giessen zich maar niet laat zien.

Van der Giessen zit boven op haar kamer. Ze is boos. De opmerking van Patijn over die man in de sauna is haar in het verkeerde keelgat geschoten. Ze is de verantwoordelijk wethouder voor het betrokken automatiseringsbedrijf Civility, hetzelfde bedrijf dat de moeizame automatisering van de sociale dienst moet uitvoeren. De beschuldiging van Patijn vindt ze „prematuur” en daarom is ze „als wethouder meteen aan het werk gegaan”. Ze heeft de hele avond zitten bellen. „Ik moet een Berenburg”, zegt ze als ze tegen middernacht beneden verschijnt. Dat van die sauna is in ieder geval onzin, kan ze meedelen. Maar hoe het precies mis is -

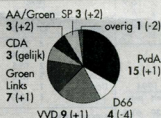
weigerden een dag eerder deel te nemen aan een radiodebat omdat D66 hun beleid 'allochtoon-onvriendelijk' had genoemd. vvd-lijsttrekker Groen had tijdens de campagne gezegd dat allochtonen een intellectuele achterstand hebben. In een gezamenlijke verklaring van D66 en vvd liet Groen nu weten dat hij bedoeld had te zeggen „dat de ontwikkeling van vaardigheden bij allochtonen een achterstand kan vertonen, doordat het onderwijsstelsel onvoldoende rekening houdt met hun culturele en sociale achtergrond”. Van der Giessen constateerde „dat deze uitleg van wezenlijk andere aard is dan de uitspraak op zichzelf kan doen vermoeden”. Jikkie van der Giessen en Harry Groen betreuren het gerezen misverstand, zo stond het in de verklaring.

Een college met PvdA, vvd en GroenLinks — met of zonder D66 — wordt niet uitgesloten geacht. Maar Van der Aa laat niet na de periode 1990—1994 aan te halen, toen GroenLinks ook deel uitmaakte van het stadsbestuur. Dat ging volgens Van der Aa moeizaam, omdat de toenmalige wethouder Saris bij collegebesluiten vaak op verzet stuitte van zijn achterban. Van der Aa noemt een voorbeeld: GroenLinks was voor de Arena, maar tegen het transferium, de bijbehorende parkeeraccommodatie. „Terwijl de financiering van de Arena van het transferium afhangt.” Maar de PvdA-lijsttrekker vindt het huidige GroenLinks anders dan dat van vier jaar geleden. GroenLinks-lijsttrekker F. Köhler beschouwt hij als een goede kandidaat-wethouder. Al is het parkeerbeleid van GroenLinks waarschijnlijk een onoverkomelijke drempel voor de vvd.

Parkeren leverde verrassend genoeg de lokale partij Mokum Mobiel een zetel op. Volgens lijsttrekker G. van Oudenallen betekent dat „dat de bevolking heeft afgerekend met het verkeerde auto- en parkeerbeleid van de gemeente Amsterdam”. GroenLinks-lijsttrekker Köhler haalt er zijn schouders over op. „Of ze nu op de publieke tribune of in de raad zitten te zeuren, dat maakt niet zoveel uit.” SP-lijsttrekker H. van Bommel trekt uit de uitslag de conclusie dat de kiezer meer oppositie in de raad wil. „De Amsterdammers willen gewoon een sociaal beleid.”

„De Amsterdammer” staat in dit geval voor 45,7 procent van de stemgerechtigden. De opkomst was het laagst van heel Nederland.

AMSTERDAM

Aantal inwoners: 718.119

Huidige coalitie: PvdA, VVD, D66

Burgemeester: mr. S. Patijn (PvdA)

kunnen gaan, weet ze ook niet.

Van der Giessen ziet voor haar partij ondanks het forse verlies mogelijkheden deel te blijven uitmaken van de coalitie. Ze trekt nog niet de conclusie dat het beter is de komende vier jaar vanuit de oppositie terug te vechten. Als de D66-afdeling nog vertrouwen in haar heeft, is ze zeker bereid weer een wethouderschap te aanvaarden.

Voor de vvd staat vast dat de huidige coalitie moet worden voortgezet. Fractievoorzitter F. Houterman, die bij afwezigheid van lijsttrekker H. Groen de politieke reacties geeft, vertelt het aan iedereen die het maar horen wil. „D66 is onlosmakelijk met paars verbonden.” Voor de liberalen in de hoofdstad zit er ook weinig anders op dan te kiezen voor paars. Vvd en PvdA samen vormen een te krappe meerderheid. „Bovendien, met zijn drieën heb je nooit allemaal tegelijk ruzie”, zegt Houterman. „De derde partij kan ruzies sussen.”

Van der Giessen moest gistermiddag nog een ruzie met de VVD bijleggen. De liberalen